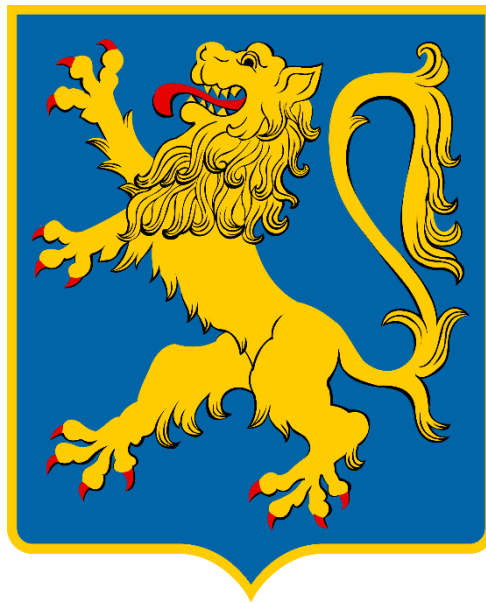

*Załącznik
do Uchwały nr IX/.../2024
Rady Miejskiej w Lwówku
z dnia 28 listopada 2024 r.*

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE LWÓWEK
NA LATA 2025 - 2030**

Spis treści

Wprowadzenie	2
ROZDZIAŁ I	3
1. Podstawy prawne Programu.....	3
2. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy domowej.....	4
3. Adresaci Programu.....	10
4. Miejsce realizacji Programu.....	10
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji.....	10
ROZDZIAŁ II. Część diagnostyczna	11
1. Diagnoza społeczna gminy.....	11
2. Opis problemu przemocy domowej.....	14
3. Zasoby instytucjonalne.....	18
4. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej.....	19
5. Analiza SWOT.....	19
ROZDZIAŁ III. Część programowa	21
1. Założenia Programowe.....	21
2. Cele, kierunki działania i zadania Programu.....	21
3. Monitorowanie, sprawozdawczość, wymiana informacji oraz środki finansowe na realizację Programu.....	24

WPROWADZENIE

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na szczeblu samorządu gminy, zwanego dalej Programem, jest zadaniem wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Program stanowi kontynuację działań podejmowanych przez samorząd gminy w ramach wcześniejszego okresu programowego w latach 2019-2024. Przemoc domowa stanowi jeden z najpoważniejszych problemów współczesnych państw na całym świecie. Przeciwdziałanie temu zjawisku powinno zajmować zatem priorytetowe miejsce wśród zadań organów państwa.

Najważniejszym dokumentem w ustawodawstwie polskim, dotyczącym powyższych kwestii jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.). Rozdział drugi poświęcony „Wolnościom, Prawom i Obowiązkom Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne. Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Szczegółową wagę, jaką państwo przykłada do zwalczania zjawiska przemocy domowej określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowania postaw i zachowań społecznych zagrażających bezpieczeństwu, w tym przemocy domowej.

Każdy intuicyjnie rozumie, czym jest przemoc domowa. Istnieje ustawowa definicja tego zjawiska. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej charakteryzuje przedmiot swoich regulacji i odniesień. Nowelizacja ustawy antyprzemocowej zmienia ustawową terminologię. Dotychczasowe pojęcia - „przemoc w rodzinie” zastąpiono terminem „przemoc domowa”, „ofiara” to „osoba doznająca przemocy domowej”. Ustawowej definicji doczekało się także pojęcie „osoby stosującej przemoc domową”, którą wcześniej nazywano „sprawcą”. Rozszerzył się również krąg osób objętych ochroną, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Najważniejsza zmiana z punktu widzenia bezpieczeństwa małoletnich to uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej jako „osoby doznającej przemocy domowej”. Ponadto nowelizacja zmienia m.in. procedurę „Niebieskiej Karty” i wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, a także programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. 2024 r. poz. 1673), zwana dalej „Ustawą”.

Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej;
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lwówek na lata 2025 - 2030 został opracowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje zasadniczo od 22 czerwca 2023 r. W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 Ustawy, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- 1) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 2) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 3) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W niniejszym Programie, oprócz Ustawy, uwzględniono także podstawowe akty prawne, które wspólnie składają się na system przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- 4) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 i 1572);
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 i z 2022 r., poz. 2600);
- 6) ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 2809 i 1606);
- 7) ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 17 z późn. zm.);
- 8) ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1568 z późn. zm.);
- 9) ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 poz. 560);

10) uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. DEFINICJE I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Od 22 czerwca 2023 r. przez przemoc domową rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1 Ustawy).

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- 1) mąż, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 2) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie;
- 3) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie;
- 4) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej mąż oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 5) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 6) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 7) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- 8) małoletni

– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne, zawarte w procedurze „Niebieskie Karty”¹ (dalej także „NK”), nie wymagają zgody osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową na prowadzenie NK. Wprowadzono zasadę realizacji NK, według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury „Niebieskie Karty” napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań). Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 289 ze zm.) poszerza katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który będzie obejmował:

- 1) zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy;
- 2) zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- 3) zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie – jeżeli osoba doznająca przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Wszystkie wskazane wyżej zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez: Policję lub Żandarmerię Wojskową, sąd – w postanowieniu o udzielenie zabezpieczenia lub w postanowieniu o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby doznającej przemocy, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa. Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane. Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
 - a) osobę doznająca przemocy domowej lub
 - b) kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Co istotne, Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- 1) zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- 2) wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- 3) zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- 4) zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej;
- 5) zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować. Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby doznającej tej przemocy.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą doznającą przemocy domowej, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy domowej.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub

artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- 1) aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni);
- 2) ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- 3) grzywny do 5000 złotych.

W art. 12a Ustawy dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a Ustawy pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony dziecku udziela się wsparcia psychologa.

Zjawisko przemocy domowej należy zatem analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doznającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Zasadniczo wyróżnia się następujące formy przemocy:

- 1) przemoc fizyczna – to forma agresji polegająca na naruszeniu granic ciała. Jej celem jest zadanie „ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się m.in. poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.;
- 2) przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się m.in. poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania,

- ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.;
- 3) przemoc seksualna – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się m.in. poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieścizot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.;
 - 4) przemoc ekonomiczna – to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się m.in. poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.;
 - 5) zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się m.in. poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka;
 - 6) cyberprzemoc - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się m.in. poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie, celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci.

Przemoc jest problemem złożonym, jest wynikiem zależności pomiędzy czynnikami biologicznymi, społecznymi, kulturowymi, ekonomicznymi i politycznymi. Czynniki wpływające na zachowanie (ryzyko bycia osobą stosującą przemoc lub doznającą przemocy) dzieli się na kategorie:

- 1) czynniki biologiczne (charakterystyka demograficzna, zaburzenia psychiczne, nadużywanie substancji psychoaktywnych, wcześniejsze zachowania agresywne lub doświadczanie przemocy);
- 2) stosunki z najbliższymi (z rodziną, innymi bliskimi osobami);
- 3) kontekst społeczny (charakterystyka otoczenia: szkolnego, zawodowego, sąsiedzkiego);
- 4) czynniki socjologiczne (dostępność broni, normy społeczne i kulturowe, polityka zdrowotna, edukacyjna, gospodarcza i społeczna).

Zjawisko przemocy domowej zazwyczaj ma charakter długotrwały i powtarzający się. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

- 1) faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
- 2) faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Osoba stosująca przemoc staje się gwałtowna, wpada w szał, każdy drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;
- 3) faza „miodowego miesiąca” – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasiny często towarzyszą łzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”. Faza miodowego miesiąca powoduje, że pod jej wpływem łatwo zapomnieć o koszmarze poprzednich dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doznającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 15 lat.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu);
- 2) objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne);
- 3) objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).

3. ADRESACI PROGRAMU.

Zmiany prawne obowiązujące od 22 czerwca 2023 r. w zakresie funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej wpłynęły w istotny sposób m.in. na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny,

gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, Policję, oświatę, ochronę zdrowia oraz organizacje pozarządowe i kuratorów sądowych. Nowelizacja przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych powoływane zostały grupy diagnostyczno-pomocowe (GDP).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lwówek na lata 2025 – 2030 skierowany jest do:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej;
- 2) osób stosujących przemoc domową;
- 3) świadków przemocy domowej;
- 4) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 5) przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar gminy Lwówek.

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Lwówek na lata 2025 – 2030 będzie realizowany głównie przez instytucje zobligowane do działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej: Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy domowej w gminie Lwówek, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku, Komendę Powiatową Policji w Nowym Tomyślu, Posterunek Policji w Lwówku, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lwówku, placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówkę opiekuńczo-wychowawczą z terenu gminy Lwówek, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu, Sąd Rejonowy w Nowym Tomyślu, Prokuraturę Rejonową w Nowym Tomyślu oraz organizacje pozarządowe.

Ze strony służby zdrowia porozumienie o współpracy w ramach ZI podpisała wyłącznie przedstawicielka indywidualnej praktyki pielęgniarskiej. Jedyna funkcjonująca na terenie gminy Lwówek Przychodnia lekarska nie podpisała projektu porozumienia o współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu braku możliwości oddelegowania pracownika. Jednakże przedstawiciel Przychodni zadeklarował pełną współpracę w zakresie współpracy z powołanym ZI.

ROZDZIAŁ II

CZEŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY.

Gmina Lwówek położona jest w zachodniej części województwa wielkopolskiego, około 60 km na zachód od Poznania. Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy. Posiada duże zaplecze surowcowe dla przetwórstwa rolno-spożywczego.

Przez teren Lwówka przebiega droga krajowa nr 92, która do czasu otwarcia autostrady A2 stanowiła fragment międzynarodowej trasy E 30: Londyn - Berlin - Warszawa - Moskwa. Zjazd z ww. autostrady znajduje się zaledwie 12 km od Lwówka. W związku z powyższym gmina posiada bardzo dobry system połączeń z głównymi trasami samochodowymi w kraju i w Europie.

Gmina Lwówek wchodzi w skład powiatu nowotomyskiego granicząc z następującymi gminami: Dusznikami i Pniewami (powiat szamotulski), Kwilczem i Międzychodem (powiat międzychodzki) oraz Miedzichowem, Nowym Tomysłem i Kuślinem (powiat nowotomyski).

Pod względem administracyjnym na terenie gminy wydzielono miasto Lwówek oraz 24 miejscowości wiejskie podzielone na 19 sołectw: Brody, Bródki, Chmielinko, Grońsko, Józefowo, Komorowice, Komorowo, Konin, Krzywy Las, Linie, Lipka Wielka, Pakosław, Pawłówek, Posadowo, Władysławowo, Wymysłanka, Zębowo, Zgierzynka i Zygmuntowo.

Powierzchnia gminy Lwówek wynosi 18 354 ha, w tym miasto 316 ha. Gęstość zaludnienia wynosi 50,8 osoby/km².

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LWÓWEK NA LATA 2025 – 2030

Gmina Lwówek ma 8 745 mieszkańców, z czego 50,3% stanowią kobiety, a 49,7% mężczyźni. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 4,3%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,7 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Lwówek zawarli w 2022 roku 36 małżeństw, co odpowiada 4,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa wielkopolskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,0 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 28,9% mieszkańców gminy Lwówek jest stanu wolnego, 56,5% żyje w małżeństwie, 6,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,5% to wdowy/wdowcy. Gmina Lwówek ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -5,12 na 1000 mieszkańców gminy Lwówek. W 2022 roku urodziło się 71 dzieci, w tym 45,1% dziewczynek i 54,9% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,90 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2022 roku na 1000 ludności gminy Lwówek przypada 13.19 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju. 60,1% mieszkańców gminy Lwówek jest w wieku produkcyjnym, 20,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. (Źródło: Dane GUS, 31.XII.2023).

LICZBA I PŁEĆ MIESZKAŃCÓW GMINY LWÓWEK

(Źródło: GUS, 31.XII.2023)

Liczba mieszkańców

8 745

Kobiety

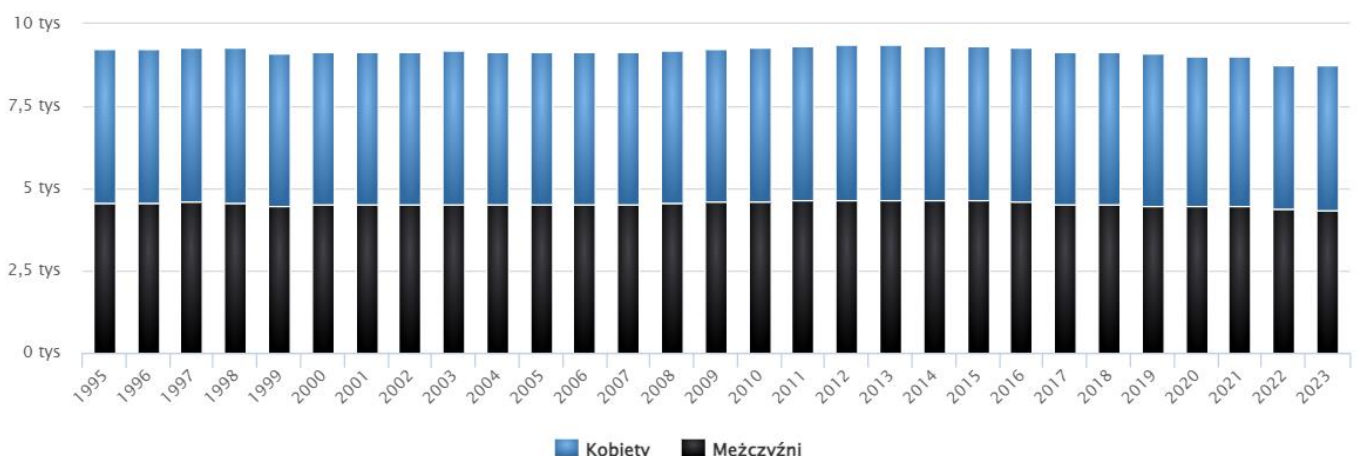
4 403

Mężczyźni

4 342

Populacja – Gmina Lwówek w latach 1995 – 2023

(Źródło: GUS)

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LWÓWEK NA LATA 2025 – 2030

WIEK MIESZKAŃCÓW GMINY LWÓWEK

(Źródło: GUS, 31.XII.2021)

Średni wiek mieszkańców

39,7 lat

Gmina

39,7 lat

Wielkopolskie

41,1 lat

Polska

42,1 lat

Kobiety

41,4 lat

(średni wiek)

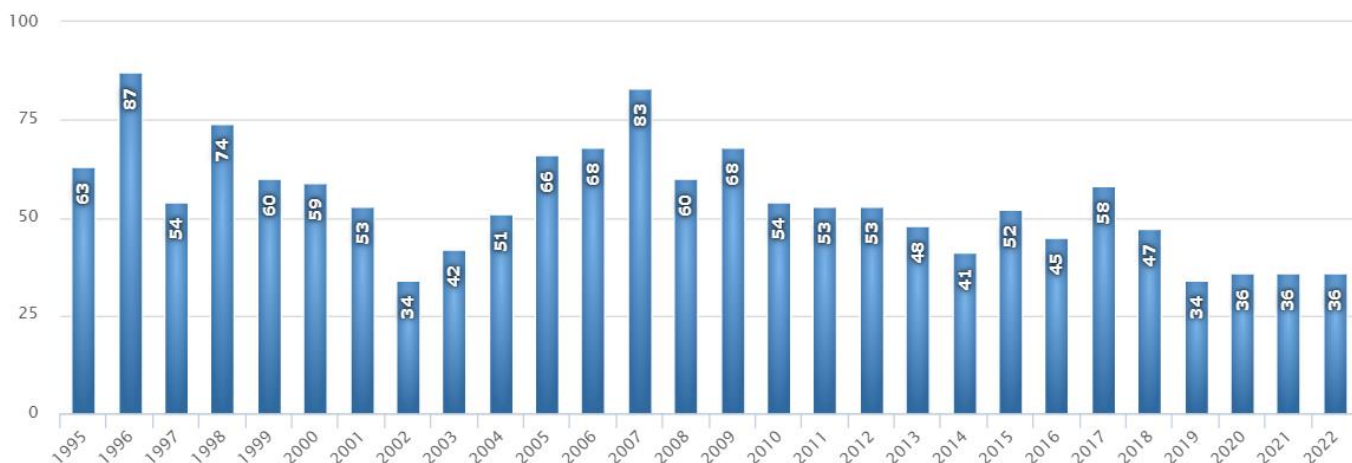
Mężczyźni

38,1 lat

(średni wiek)

Liczba małżeństw zawartych w gminie Lwówek w latach 1995 – 2022

(Źródło: GUS)

PRZYRÓST NATURALNY W GMINIE LWÓWEK

(Źródło: GUS, 31.XII.2023)

Przyrost naturalny w roku 2022

-45

Kobiety

-19

(Przyrost naturalny)

Mężczyźni

-26

(Przyrost naturalny)

Przyrost naturalny na 1000 ludności

-5,12

Gmina

-5,1

Wielkopolskie

-2,2

Cały kraj

Miasto

-2,9

(Przyrost naturalny na 1000 ludności)

Wieś

0,6

(Przyrost naturalny na 1000 ludności)

BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU W GMINIE LWÓWEK			% ↕ 123
(Źródło: GUS, 31.XII.2023)			
Ludność w wieku 0-14 lat			17,2%
Kobiety (w wieku 0-14 lat)	16,1%	Mężczyźni (w wieku 0-14 lat)	18,4%
Ludność w wieku 15-64 lat			66,3%
Kobiety (w wieku 15-64 lat)	64,2%	Mężczyźni (w wieku 15-64 lat)	68,3%
Ludność w wieku 65 lat i więcej			16,5%
Kobiety (w wieku 65 lat i więcej)	19,7%	Mężczyźni (w wieku 65 lat i więcej)	13,3%

W 2022 roku w gminie Lwówek stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 141 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1 000 mieszkańców odnotowano 16,03 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Lwówek wynosi 84,70% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców gminy Lwówek najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 11,07 (wykrywalność 85%) oraz przeciwko mieniu - 5,89 (wykrywalność 63%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,36 (wykrywalność 98%), o charakterze gospodarczym - 1,58 (wykrywalność 51%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,20 (wykrywalność 93%).

2. OPIS PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ.

Zespół Interdyscyplinarny w gminie Lwówek został powołany na podstawie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Uchwały Nr LXVIII/345/2023 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 25 sierpnia 2023r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Lwówek oraz Zarządzenia nr 40/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Lwówek z dnia 20 października 2023 r. w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Lwówek. Zespół oraz powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe działają zgodnie z przyjętym Regulaminem określającym szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Lwówek oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

Na terenie gminy Lwówek w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony zdrowia, Kurator sądowy. Celem Zespołu jest usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy przemocy domowej

oraz zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za przemoc na rzecz osób i rodzin doznających przemocy.

Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez spotkania grup diagnostyczno-pomocowych, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy. W skład grup mogą wchodzić: pracownicy socjalni, dzielnicowi, pedagodzy, psycholog, kuratorzy, przedstawiciele GKRPA, przedstawiciele służby zdrowia.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy domowej.

Na terenie gminy Lwówek przemoc domowa występuje w rodzinach lub związkach partnerskich o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Problem przemocy często wiąże się ze spadkiem wartości moralnych, licznych przypadków separacji, rozwodów, kłótni, nieporozumień, trudności wychowawczych, które uniemożliwiają prawidłowe funkcjonowanie, pielęgnowanie tradycji i przekazywanie odpowiednich wartości młodszymi pokoleniami.

Niepokoici fakt istnienia problemów sprzężonych. Problemowi alkoholowemu często towarzyszy zażywanie narkotyków, hazard, brak dojrzałości do pełnienia ról społecznych i rodzicielskich.

W tych przypadkach zawsze identyfikujemy istniejące potencjalne ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa członków tych rodzin, w szczególności niekorzystne warunki rozwoju stanowiące jeden z czynników wykluczenia społecznego.

Bez względu na dane liczbowe działania w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony osób doznających przemocy domowej muszą być podejmowane przez wszystkie instytucje i służby w płaszczyźnie prewencji, interwencji i integracji.

Osobami doznającymi przemocy domowej na terenie gminy Lwówek są na ogół kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni. Istnienie problemu przemocy w naszej gminie obrazują poniższe tabele.

LICZBA WYPEŁNIONYCH FORMULARZY „NIEBIESKA KARTA” Na terenie gminy Lwówek			
ROK	2022	2023	I-IX.2024r.
Oświata	0	0	0
Ośrodek Pomocy Społecznej	0	1	1
Policja	4	5	8
Ochrona zdrowia	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LWÓWEK NA LATA 2025 – 2030

Wyszczególnienie		2022	2023	I-IX.2024
Liczba NK A, z tego		4	6	9
Liczba NK A założonych dla dzieci		0	0	0
Liczba NK C		3	7	5
Liczba NK D		3	5	6
Liczba sprawców przemocy, którzy osobiście wstawili się na wezwanie		3	5	10
Wniosek do Sądu o wgląd w sytuację rodziny		0	1	0
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa		0	0	0
Zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia		0	0	1
Liczba odebranych dzieci na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy		0	0	0
Zakończenie procedury NK A- Razem		4	3	1
w tym na skutek	Ustania przemocy	4	3	1
	Zrealizowanie indywidualnego planu	0	0	0
	Bezzasadne podejmowanie dalszych działań	0	0	0
Liczba osób umieszczonych w specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej		0	0	0
Liczba rodzin objętych pomocą GDP		0	7	7
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych		0	7	28
Liczba grup diagnostyczno-pomocowych		0	7	7

**OSOBY WSKAZANE W PROCEDURZE NK JAKO DOZNAJĄCE PRZEMOCY
DOMOWEJ**

DANE – GMINA LWÓWEK

PLEĆ	2022 r.	2023 r.	I-IX.2024 r.
KOBIETY	4	6	9
MĘŻCZYŹNI	0	0	0

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy domowej z gminy Lwówek.

Jak wynika z danych liczbowych - do Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Lwówek wpłynęły w 2022 roku 4 Niebieskie Karty, w 2023 roku 6 NK i w okresie od stycznia do września 2024 r. 9 NK.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LWÓWEK NA LATA 2025 – 2030

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy Lwówek w okresie od 01.01.2022 r. do 30.09.2024 r. przeprowadzonych zostało 259 interwencji domowych, w tym 104 na terenie miasta, 155 na wsi (dane Posterunku Policji w Lwówku).

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku oraz funkcjonujący w jego ramach Zespół Interdyscyplinarny. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej pracownicy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują m.in. z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku na w okresie od 2021-2023 r. udzielił pomocy rodzinom zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2021 - 2023	Rok 2021			Rok 2022			Rok 2023		
		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓLEM	w tym: NA WSI		OGÓLEM	w tym: NA WSI		OGÓLEM	w tym: NA WSI	
1.	UBÓSTWO	73	53	137	76	46	133	65	33	104
2.	BEZDOMNOŚĆ	9	9	9	14	12	14	13	7	13
3.	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	35	22	156	40	22	158	27	17	111
4.	W TYM:									
5.	POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	8	7	50	5	3	27	6	3	33
6.	BEZROBOCIE	49	37	110	58	40	121	56	33	106
7.	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	48	30	78	49	29	90	47	30	99
8.	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	66	42	129	75	46	154	65	41	129
9.	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	6	38	8	5	30	7	4	24
10.	W TYM:									
11.	RODZINY NIEPEŁNE	5	3	20	6	4	22	4	3	13
12.	RODZINY WIELODZIETNE	2	1	8	1	0	5	1	0	3
13.	PRZEMOC W RODZINIE	1	0	2	1	0	2	1	0	2
14.	ALKOHOLIZM	28	21	39	25	18	35	26	16	36
15.	NARKOMANIA	1	0	1	2	1	2	2	1	2
16.	TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3	2	3	3	2	3	2	1	2
17.	ZDARZENIE LOSOWE	1	1	4	3	3	8	0	0	0

Źródło: Sprawozdania roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku (MRiPS-03).

Na podstawie analizy problemu przemocy domowej oraz wykonanej diagnozy można stwierdzić, iż w gminie Lwówek konieczna jest realizacja niżej wymienionych działań.

1. Działania profilaktyczne na terenie gminy Lwówek powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły - uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty.
2. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy Lwówek, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
3. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy domowej, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
4. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy domowej. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy domowej na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.
5. Rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na różne formy przemocy domowej.
6. Rekomenduje się podjęcie działań profilaktycznych w kierunku rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
7. Rekomenduje się działania profilaktyczne skierowane dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy domowej, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.
8. Wskazane jest przeprowadzanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, członków grup diagnostyczno-pomocowych.

3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE.

W gminie Lwówek bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

- 1) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku;
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu oraz Posterunek Policji w Lwówku;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lwówku;
- 4) Placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówka opiekuńczo-wychowawcza;
- 5) Indywidualna Praktyka Pielęgniarska;
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu;
- 7) Sąd Rejonowy w Nowym Tomyślu - kuratorzy zawodowi i społeczni;
- 8) organizacje pozarządowe;

9) inne, w zależności od potrzeb.

4. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur oraz monitorowanie przemocy domowej.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin doznającym przemocy domowej.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.
5. Miejsca schronienia dla osób doznających przemocy domowej.

5. ANALIZA SWOT.

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Jest stosowana w obszarach planowania. W przypadku Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Lwówek stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu polityki społecznej oraz szans i zagrożeń jakie przed nim stoją. Opracowana diagnoza problemu zjawiska przemocy domowej w gminie Lwówek oraz potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy, pozwoliły na sporządzenie analizy SWOT, której wyniki zostały przedstawione w poniższej tabeli.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Zasoby Instytucjonalne z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.• Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom doznającym przemocy.• Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji przez osoby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy.• Regularna diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy• Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej.• Znajomość specyfiki środowiska i obszarów problemowych wśród kadry zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy.• Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup diagnostyczno-pomocowych.	<ul style="list-style-type: none">• Niedostateczna wiedza przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej o wzajemnych kompetencjach, zapleczu.• Niejasność lub nieprecyzyjność niektórych przepisów prawa.• Małe zaangażowanie przedstawicieli Przychodni lekarskiej i organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy.• Brak lokali socjalnych, mieszkań treningowych i wspomaganych na terenie gminy.• Panujące w społeczeństwie stereotypy na temat przemocy.• Obciążenie zawodowe kadry pomocy społecznej innymi zadaniami utrudniającymi zwiększenie

	<p>zaangażowania w działania nakierowane na przeciwdziałanie przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none">• Izolacja terenowa i społeczna niektórych rodzin.• Występowanie przemocy pokoleniowej.• Ukrywanie przez rodzinę aktów przemocy, niechęć do współpracy.• Uzależnienia, frustracje wynikające z braku lub niskich kompetencji wychowawczych,• Brak zatrudnionego asystenta rodziny na terenie gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy udzielania pomocy osobom lub rodzinom doznającym przemocy.• Korzyści wynikające z możliwości pozyskania środków finansowych na realizację zadań w sferze przeciwdziałania przemocy.• Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa o problemie przemocy domowej skierowane szczególnie do osób doznających i świadków przemocy.• Dostęp do konferencji, kursów, szkoleń, publikacji zwiększających kompetencje osób zaangażowanych w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.• Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy.• Zapewnienie specjalistycznej pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy oferowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu, Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Nowym Tomysłu.• Zatrudnienie asystenta rodziny na terenie gminy Lwówek.	<ul style="list-style-type: none">• Wypalenie zawodowe osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.• Negatywne wzorce zachowań społecznych.• Wysoki poziom tolerancji społecznej na zjawisko przemocy domowej.• Niska świadomość konsekwencji ponoszonych przez osoby stosujące przemoc.• Problem uzależnień, niekiedy krzyżowych od środków psychoaktywnych w rodzinach.• Zwiększająca się ilość rodzin, w których pojawiają się problemy opiekuńczo-wychowawcze.• Wzrost przemocy w komunikacji społecznej oraz mediach (Internet, TV, gry).• Negatywne przykłady w mediach o pracy służb pomocowych w obszarze pomocy społecznej, interwencji kryzysowej, w tym przeciwdziałania przemocy domowej.• Rozbudowana i czasochłonna dokumentacja oraz sprawozdawczość.• Niebezpieczeństwo marginalizacji i wykluczenia społecznego osób i rodzin doznających przemocy domowej.

ROZDZIAŁ III

CZEŚĆ PROGRAMOWA

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lwówek na lata 2025 – 2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocą i zatrzymanie eskalacji zjawiska przemocy.

Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2. CELE, KIERUNKI DZIAŁANIA I ZADANIA PROGRAMU.

I CEL: Rozwijanie działalności profilaktycznej i edukacyjnej podnoszących świadomość społeczną na temat zjawiska przemocy domowej.

Zadania Programu:

- 1) budowanie świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej oraz związanych z nią problemów, w tym poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-profilaktycznych oraz informacji na temat miejsc lub osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczania lub stosowania przemocy;
- 2) edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.

Kierunki działania:

- 1) prowadzenie badań nad zjawiskiem występowania przemocy na terenie gminy Lwówek (m.in. diagnozy, ewaluacje);
- 2) realizowanie porad oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 3) edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i różnych form przemocy;
- 4) podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej (w tym także rodziców) na temat przemocy domowej m.in. poprzez organizowanie prelekcji, spotkań itp.;
- 5) promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od krzywdzenia i zaniechywania;
- 6) ;odnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek), w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania.
- 7) rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej;
- 8) prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących zapobiegania przemocy domowej (w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych);
- 9) podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację lokalnych akcji i kampanii lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, dystrybucję ulotek i plakatów o charakterze profilaktycznym.

II CEL: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących, a także podejrzanych o stosowanie przemocy domowej.

Zadania Programu:

- 1) podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
- 2) izolowanie osób stosujących przemoc poprzez uniemożliwianie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania/domu oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba doznająca przemocy regularnie przebywa;
- 3) kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową i/lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działania:

- 1) informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach stosowania przemocy oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania jej stosowania;
- 2) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc domową;
- 3) motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

- 4) informowanie o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii psychologicznej dla osób stosujących przemoc domową;
- 5) kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu;
- 6) podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

III CEL: Zwiększenie działań w zakresie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.

Zadania Programu:

- 1) udzielanie pomocy w środowisku zagrożonym lub doznającym problemu przemocy domowej poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”;
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia, udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej;
- 3) aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 4) utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych;
- 5) realizowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 6) prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej.

Kierunki działania:

- 1) opracowywanie i realizowanie indywidualnych działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej;
- 2) upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej;
- 3) zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) publikowanie na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku informacji o lokalnym systemie pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- 5) świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom doznającym problemem przemocy domowej;
- 6) objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem ze strony pracowników socjalnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku;
- 7) Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.

IV CEL: Podnoszenie kompetencji i umiejętności przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadania Programu:

- 1) organizacja lub udział w szkoleniach, seminariach, konferencjach, kampaniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działania:

- 1) Uczestnictwo powołanych członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, WYMIANA INFORMACJI ORAZ ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie Programu w przyszłości. Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów Programu.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ I WYMIANA INFORMACJI

Wypełniając powinność wymiany informacji, mającej zapewnić sprawne i skoordynowane działania gminnych instytucji oraz podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Lwówku do dnia 31 marca każdego roku przedstawia Burmistrzowi Miasta i Gminy Lwówek zbiorcze informacje z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Lwówek, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.